

Sygn. akt I C 689/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Sławicki

Protokolant: Małgorzata Krośnicka

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2019 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W.

przeciwko R. S.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od Powoda Syndyka masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. na rzecz Pozwanego R. S. kwotę 3.617,00 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nieuiszczone koszty sądowe przejmuję na rachunek Skarbu Państwa.

I C 689/18

UZASADNIENIE

Powód Syndyk masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od Pozwanego R. S. kwoty 42.000,00 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu (pозew – k. 1-7).

Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 17 maja 2018 roku przekazał sprawę do Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie (postanowienie – k. 8).

Pozwany R. S. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu (odpowiedź na pozew – k. 518-525).

Strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2019 roku (protokół – k. 554v).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie postanowieniem z dnia 5 lutego 2015 r. ogłosił upadłość Dłużnika Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej w W. z siedzibą w W. z możliwością zawarcia układu, a następnie postanowieniem z dnia 19 marca 2015 roku zmienił sposób prowadzenia postępowania upadłościowego w ten sposób, że postępowanie upadłościowe z możliwością zawarcia układu zmienił na postępowanie obejmujące likwidację majątku upadłego. Sąd postanowił wyznaczyć L. K. syndykiem masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej w W. z siedzibą w W. (okoliczności bezsporne).

R. S. złożył deklarację członkowską w Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej w W.. Uchwałą Zarządu Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej w W. z dnia 6 kwietnia 2009 r. R. S. został przyjęty w poczet członków (...) od dnia 6 kwietnia 2009 r. R. S. zadeklarował wniesienie do kasy dodatkowych udziałów w liczbie 399 oraz 1000 (oświadczenie – k. 27, k. 43, deklaracja członkowska – k. 42, wyciąg – k. 44, statut – k. 45-54, uchwała – k. 55).

Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa w W. z siedzibą w W. poniosła w 2014 roku stratę w wysokości 2.469.289.473,26 zł. L. K. działający jako zarządca Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej w W. w upadłości układowej z siedzibą w W. decyzją nr (...) z dnia 17 marca 2015 roku zaliczył środki zgromadzone w ramach funduszu zasobowego i udziałowego na pokrycie strat Kasy oraz postanowił o przeznaczeniu udziałów wpłaconych przez członków Kasy na pokrycie strat Kasy za 2014 rok. L. K. działający jako syndyk masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. decyzją nr (...) z dnia 28 października 2016 roku stwierdził, że członkowie (...) ponoszą odpowiedzialność za stratę bilansową kasy oraz określił ich odpowiedzialność za stratę bilansową kasy za rok 2014 w podwójnej wysokości wpłaconych udziałów, tj. w ten sposób, że każdy członek kasy zobowiązany jest do dopłaty 100% wartości posiadanych i wpłaconych udziałów. Syndyk masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. wezwał R. S. do zapłaty kwoty 42.000,00 zł tytułem pokrycia strat do wysokości dwukrotności wpłaconych udziałów (sprawozdanie finansowe – k. 56-79, decyzja – k. 80, k. 81-82, wezwanie – k. 83-84, potwierdzenie odbioru – k. 85).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, bowiem zostały one sporządzone w prawidłowej formie, przez uprawnione osoby, zaś ich wiarygodność ani autentyczność nie były kwestionowane przez strony postępowania, również Sąd nie znalazł ku temu podstaw.

Sąd pominął wniosek dowodowy z przesłuchania stron postępowania (k. 554) wobec ich niestawiennictwa.

Przewodniczący na podstawie art. 207 § 3 i 7 k.p.c. zarządził zwrot pisma z dnia 5 kwietnia 2019 r.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 26 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 2386 ze zm., dalej u.s.k.o.k.) straty bilansowe kas pokrywane są z funduszu zasobowego, a w części przekraczającej fundusz zasobowy – z funduszu udziałowego. Odpowiedzialność członków kas za straty powstałe w kasie, może zostać podwyższona w statucie kasy do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów.

Zdaniem Sądu, syndyk nie jest uprawniony do podjęcia decyzji w przedmiocie odpowiedzialności członków Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej na podstawie powołanych przepisów, co skutkowało oddaleniem powództwa. Zauważyć bowiem należy, że podejmowanie uchwał w sprawie podziału nadwyżki bilansowej (dochodu ogólnego) lub sposobu pokrycia strat należy do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia (art. 38 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze, tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1285), zaś z dniem ogłoszenia upadłości organy zarządzające i nadzorcze spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej ulegają rozwiązaniu (art. 433 pkt 1 w zw. z art. 441a ust. 4 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe, tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 498, dalej Pr.up.), ale nie dotyczy to organów uchwałodawczych (M. Mozdzeń, Komentarz do art. 441a ustawy – Prawo upadłościowe, [w:] Prawo upadłościowe. Komentarz, red. A.J. Witosz, Lex 2017, pkt 14). Brak podstaw, aby uznać, że organy uchwałodawcze spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych tracą swoje kompetencje na rzecz syndyka masy upadłości, zaś uprawnienie syndyka do obciążania członków spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych odpowiedzialnością za stratę bilansową kasy musiałoby wynikać z wyraźnie zakreślonej podstawy prawnej (por. art. 134 Pr.up.; M. Mozdzeń, Tamże, pkt 14). Tym samym, syndyk masy upadłości byłby uprawniony do dochodzenia wierzytelności wynikających z odpowiedzialności członków spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych w sytuacji podjęcia stosownej uchwały przez odpowiedni organ kasy, jednak nie posiada uprwnienia stwierdzenia obowiązku ponoszenia takiej odpowiedzialności przez członków kasy, a w konsekwencji żądania dochodzenia przedmiotowych wierzytelności (por. M. Mozdzeń, Tamże, pkt 14).

Niezależnie od powyższego powództwo podlegało oddaleniu z uwagi na przedawnienie roszczenia. Termin przedawnienia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata (art. 118 k.c.), przy czym bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie (art. 120 § 1 k.c.). Zdaniem Sądu, bieg terminu przedawnienia rozpoczął się najpóźniej w dniu 31 marca 2015 r., bowiem w tym dniu powinno być sporządzone sprawozdanie finansowe (art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, tekst jedn. Dz. U. 2019, poz. 351 ze zm.). Tym samym, uznać należy, że w tym dniu najpóźniej syndyk masy upadłości powinien był wiedzieć o stracie bilansowej kasy za rok 2014, która powinna być pokryta z tytułu odpowiedzialności członków kasy. Wydanie decyzji nr (...) z dnia 17 marca 2015 r. potwierdza fakt posiadania wiedzy w tym zakresie przez Syndyka masy upadłości, a zatem należy przyjąć, że mógł już wtedy podejmować czynności zmierzające do dochodzenia wierzytelności z tytułu odpowiedzialności członków kasy za straty bilansowe do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów. W ocenie Sądu, do roszczeń związanych z pokryciem straty bilansowej przez członków kasy znajdzie zastosowanie 3-letni termin przedawnienia, bowiem roszczenia te są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Odpowiedzialność członków spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych ma na celu przywrócenie możliwości prowadzenia dalszej działalności gospodarczej kasy polegającej m.in. na udzielaniu pożyczek i kredytów (art. 3 ust. 1 u.s.k.o.k), a zatem roszczenia z tego tytułu są bezpośrednio związane z prowadzoną działalnością gospodarczą kasy. Biorąc pod uwagę, że powództwo zostało wytoczone w dniu 4 maja 2018 r. uznać należy, iż roszczenie – nawet gdyby zostało uznane za zasadne co do istoty – podlegałoby oddaleniu z uwagi na przedawnienie roszczenia.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Biorąc pod uwagę, że powództwo zostało oddalone zasadnym było zasądzić od Powoda na rzecz Pozwanego kwotę 3.617,00 zł, na którą składały się kwoty: 3.600,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (§ 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, tekst jedn. Dz. U. z 2018, poz. 265) oraz 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (część IV załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1044 ze zm).